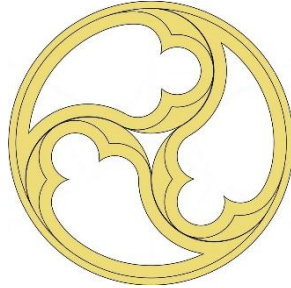

PINKSTEREN - 24 mei 2026
- De Geest van God is als een dans -

Afbeelding:
Symbool van de Drie-eenheid:
je ziet drie personen die samen omgaan
in een draaiende beweging om een leeg midden.

Openingslied

Wij vieren vandaag het feest
van het verschijnen van de Geest
in vuur en wind, in tongen, in talen.

Welkom

Welkom hier

welkom op het feest van de Heilige Geest.

Maar wat vieren we vandaag precies, hoe kunnen wij denken over de Heilige Geest? We hebben het niet vaak over Hem, over Haar; misschien zelfs wel alleen met Pinksteren. Toch is het iedere dag van het jaar Pinksterfeest, feest van de scheppende Geest. ...

Maar ook van de ontwrichtende Geest: die onze vaste beelden en gedachten openbreekt, onze ogen opent, onze angsten omver blaast ...

Het Pinksterfeest is een feest van ja zeggen op het leven, een feest, een dans – de Geest van God is als een dans ... We worden uitgenodigd om mee te doen, voelen we deze beroering?

Zingen

Hier trilt de ziel ...
... en verre boden, als vleugels licht en sfeer,
een woord misschien,
gaan wachtend om ons heen ...

Aansteken van de Paaskaars en de vredeskaars

In het licht van Pinksteren danken wij voor de Geest die ons bezielt en vernieuwt. Wij steken de Paaskaars aan als teken van Christus' opstanding, die ons hoop geeft voor elke nieuwe dag. Het vuur herinnert ons eraan dat Gods liefde sterker is dan duisternis.

- - -

Daarom ontsteken wij ook de vredeskaars, als symbool van onze roeping om vrede te brengen waar wij gaan. Moge dit licht ons leiden om zelf lichtdragers te zijn voor elkaar en voor de wereld.

Stilte

Kyriegebed

Goede God, God van liefde,
als we te zeer bezig zijn met onszelf
en geen tijd of plaats maken voor U,
stuur dan uw Geest,
om ons te laten zien hoe egoïstisch we bezig zijn.
Moge uw Geest ons vernieuwen.

Goede God, God van liefde,
als we mensen blijven vastpinnen op hun tekortkomingen
hun geen nieuwe kansen gunnen
stuur dan uw Geest,
om te leren van uw barmhartigheid.
Moge uw Geest ons vernieuwen.

Goede God, God van liefde,
als we naar onze wereld kijken en naar uw lijdende schepping
ons moedeloos voelen,
stuur dan uw Geest,
om te zien met nieuwe ogen, te leven met een vurig hart
Moge uw Geest ons vernieuwen.

Antwoord op het kyriegebed

Refr. Ik ben de schepper en het geschapene,
ik ben het licht en zijn afluans en schaduw,
ik ben het midden en zijn omtrek onmeetbaar.
Ik ben de schepper.

Ik ben de man en de schoot die mij omvat
Ik ben de vrouw en het kind dat ik baar.
Ik ben de dood en het leven dat daaruit opstaat.
Ik ben de bedding en het water dat eeuwig maar stroomt.

Refr.

Ik ben de boom en de vogel die erin zingt.
Ik ben de vraag en het antwoord ben ik.
Ik ben het al, alles en niets,
begin en einde, beweging en stilstand.

Refr.

De kinderen komen naar voren

Lezen

UIT NIETS

Uit het wijde weideland
uit lege lieve luchten
langs verre hekken, grazend vee
de vissen diep de vogels hoog

uit niets ...

– schitteren, schaterend,
een bliksemflits –
spring je tevoorschijn
een ster in mijn oog

uit niets ...

je danst op me toe
ben je vrouw ben je man
je tolt in het rond
ben je God ben je Pan

of niets ...

als ik groet en je vraag:
ben je mens ben je beest
dan scheer je je weg
nergens heen nooit geweest

een windvlaag

niets ...

Catharina Visser

Inleiding

We zongen het zoeven: “Ik ben ... beweging en stilstand ...” en we hoorden over God: als een windvlaag – niet vast te houden, niet met één naam te noemen ...

Soms ... denken mensen aan God als aan een dans. God is dan als een dans van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, het is een beeld van lang geleden, uit de 4e eeuw, toen bisschop Gregorius vertelde dat beweging helemaal bij God hoort.

Hij noemde die beweging, die dans van God: perichorese. Dat Griekse woord betekent zoiets als ‘ruimte maken rond iets’ of ‘in en rondom zijn’. Een rondedans ...

Die rondedans zie je in dit symbool verbeeld. Jullie mogen het straks meenemen naar jullie viering.

Het gaat er bij dat dansen niet over hoe God heet of wie God is, maar over wat God dóet. God houdt van Jezus als van een zoon, en Jezus houdt van God als van een vader of van een moeder. Ze houden zoveel van elkaar en zijn zo blij met elkaar, dat ze ervan gaan dansen. Ze zijn zo blij met elkaar dat ze die vreugde willen delen, met alle mensen en met de hele schepping. Steeds weer maken ze nieuwe, mooie dingen en mensen en dieren. Al die mensen en dieren en planten en sterren en regendruppels zijn gemaakt van die liefde. En iedereen mag meedansen, ook jij, helemaal zoals jij bent.

En die dans, die lijkt op de heilige Geest. De heilige Geest is de liefde waarmee God van ons en van de schepping houdt. De heilige Geest geeft ons mooie ideeën om ook dingen te maken: fijne muziek, een dikke knuffel voor je vader, een mooie tekening voor je vriendje of vriendinnetje.

En vandaag vieren we dat die heilige Geest altijd bezig is en ons steeds weer nieuwe wegen wijst in het leven, als je ze wilt zien en als je ze wilt gaan.

De kinderen gaan naar hun eigen viering

Zingen

Licht dat zich deelt en niet vermindert,
vuur dat in vonken aan kracht niet verliest,
vlammen die dansend je leven veranderen,
rook die als dwaze dromen vervliegt.

As die verwaait,
wind die weer aanblaast wat is gebleven.

Vuur dat ons loutert, vuur dat vernieuwt,
vuur dat verlicht en verwarmt,
dat als de Geest en de Wijsheid tezamen
in zoveel gezicht, talloos in namen
de wereld doorgloeit.

Z. O. Z.

Eerste korte overweging

Als een rondedans, zo wordt God gezien in deze metafoor. Als een **rondedans** van de Vader, de Zoon en de Geest. Deze metafoor van drie personen maakt voor ons begrijpelijk hoe God kan zijn. God is ieder van deze drie en deze drie samen zijn God. Ieder van de Drie is als het 'gelaat van God'. Ieder van de Drie is ook een echo van de andere twee.

Het draait bij deze drie-eenheid in diepste wezen om relatie. God als drie personen, die in een gemeenschap van liefde en wederkerigheid samen gaan. Niet: een onbewogen, onveranderlijke, in zichzelf gekeerde Godheid. Hij is als een dans, een dans rond een leeg midden, waar liefde alle ruimte heeft, en geen van de Drie vult die ruimte. Zij is één God in drie personen, die elkaar liefhebben in hun eigenheid, en hun vreugde vinden in de ander. Het is een dans die nooit ophoudt: een voortdurende beweging van ontvangen en doorgeven.

Er is een volmaakte vrijheid in deze relatie: zó - liefdevol - gezien worden, maakt vrij en geeft ruimte. Een ruimte waarin ieder vrij is om in liefde te kunnen ontvangen. Een vrijheid waardoor ieder kan géven, vanuit zijn of haar eigenheid.

Met het verschillend zijn worden geen grenzen getrokken, maar wordt de vreugde om het anders zijn gedeeld. Je verlangt naar meer van de ander, meer vóór de ander; je gaat ervan dansen.

De **Vader** is het Zijn zelf, de bron waaruit alles voortkomt, een onuitsprekelijk mysterie. De **Zoon** is de zichtbare verschijning en de belichaming van dit mysterie. – Eerst in de vorm van de schepping zelf, en dan in de mens Jezus. – Jezus als 'God naast ons', als reisgenoot in ons leven, ook dóór het mysterie heen van dood en opstanding, van loslaten en ontvangen als as verwaait en wind weer aanblaast ...

En de **heilige Geest** is de overvloedige energie van leven en liefde tussen de andere Twee. De heilige Geest is altijd de 'derde kracht', een verrassende kracht, die ruimte schept voor iets totaal nieuws,

Het werk van de Geest is altijd: iets scheppen dat 'anders' is en nieuw. En dat vervolgens alle ruimte geven. De Geest schept een eindeloze diversiteit en vormenrijkdom. God houdt van verscheidenheid, God woont daarin. Die handeling van stromen, creativiteit en woning maken, dat is de heilige Geest: God die in alle dingen is.

Er gaat zoveel liefde over en weer tussen deze drie dansers, dat ze een eindeloos verlangen hebben om zichzelf te géven, om die stroom van liefde ook naar buiten te richten.

Dat is de grondtoon van de schepping: deze zichzelf-gevende liefde.

De filosofe Eva Meijer wist van deze liefde, toen zij schreef:

Elke liefde is de hele liefde. Er is geen eindige hoeveelheid liefde die je meekrijgt als je wordt geboren en die je dan verdeelt. De hele liefde ontstaat tussen jou en een andere wezen, en daarmee ontstaat iets nieuws. ...

En elke liefde verandert je. Je kunt niemand aanraken zonder zelf te worden aangeraakt. Je weet vooraf niet hoe je van vorm zult veranderen – elke liefde is zo ook een risico. - [Maar]Uiteindelijk is elke liefde een nieuw begin.

Stilte

Zingen - Dat wij volstromen met levensadem

<https://www.youtube.com/watch?v=GQUZHWI-0z0>

Lezen

Johannes 20 : 19 – 22 (NBV)

Op de avond van die eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar; uit angst voor de Joden hadden ze de deuren op slot gedaan. Jezus kwam in hun midden staan en zei: 'Vrede zij met jullie!' Na deze woorden toonde Hij hun zijn handen en zijn zij. De leerlingen waren blij omdat ze de Heer zagen. Nog eens zei Jezus: 'Vrede zij met jullie! Zoals de Vader Mij heeft uitgezonden, zo zend Ik jullie uit.' Na deze woorden blies Hij over hen heen en zei: 'Ontvang de heilige Geest.'

&

GENESIS

Het was de zesde dag. Adam stond klaar.

...

Herman de Coninck

<https://podcastluisteren.nl/ep/Alles-van-waarde-is-weerloos-Genesis-van-Herman-de-Coninck-door-Jozef-Waanders>

Zingen

Kom, Geest die heel maakt,
blaas de dode letters leven in,
maak ons antwoord op dit woord.

Tweede korte overweging

Kom Geest die heel maakt, maak ons antwoord op dit woord. Wij vragen met dit lied om bezieling door de heilige Geest. Want vaak laten wij de uitnodiging om ja te zeggen aan ons voorbijgaan.

Jezus blaast zijn Geest over zijn leerlingen uit en zendt hen de wereld in. Het is een opdracht, een uitnodiging, om mee te werken aan zijn boodschap van liefde.

Op eenzelfde wijze is het beeld van de goddelijke dans als een spiegel, die ons een onvoorwaardelijke en volkomen liefde toont; een liefde die overstroomt en uitnodigt om hierin te delen, om ook relaties van liefde aan te gaan.

De enige hinderpaal voor die goddelijke stroom van heiligheid en heelheid, is de weigering van mensen om die te zien, om ervan te genieten en eraan deel te nemen.

Als we nog vastzitten aan onze eigen agenda, onze eigen boosheid en angst – dan zijn we niet echt vrij om lief te hebben. Voor de heilige Geest staat nooit iets vast.

Jan Oegema verwoordde het zo:

De Geest wil ons uit onze zekerheden stoten en laten wennen aan de ruimte die dan ontstaat. Ruimte om de tijd te laten doen waar tijd goed in is: inwerken, verwijderen, genezen.

Pas als je je zekerheden los kan laten en je verzet; eerst als je bereid bent om te veranderen, dan schenkt de Geest een innerlijke zachtheid.

Maak soepel wat verstard is – zo klinkt een regel uit een gebed tot de heilige Geest. Maar zó zacht worden doet pijn en voor groei is kwetsbaar zijn nodig. Daarom vragen wij de Geest om ons te helpen: maak soepel wat verstard is, wees een verademing voor krampachtigen, even rust voor tobbers en zwoegers.

Iedere keus om in relatie te blijven, elk vasthouden aan verbinding, is het werk van de heilige Geest, - die alle kapotte en koude plekken in en tussen wat is, verwarmt, verzacht, verbindt en vernieuwt.

Stilte

Zingen

De liefde door de wereld gaat,
ons aanraakt en weer verder waait,
toch wachtend rond ons trilt,
tot wij haar zachte drang verstaan,
vol vreugde voor haar opengaan,
als uit de tijd getild.

Als groot en warm de liefde zelf,
ons tegemoet treedt in een mens,
weerspiegelt Gods gezicht
zich in dit allergrootst geschenk
van voor elkaar een metgezel,
een kameraad te zijn.

Wie door de liefde aangeraakt,
tezamen door het leven gaan,
zijn huis en dak van licht;
waar allen die rondom hen staan
de warme gloed van ondergaan
een vindplaats van geluk.

Voorbeden

Dansende God, altijd in beweging in uw schepping en in ons leven,
met Pinksteren vieren we dat uw Geest in de ruimte van ons hart wil wonen,
ons wil vormen, ons heel wil maken.

Wees dan met ons, nu wij hier bidden:
om geduld en de bereidheid om te wachten op uw liefde,
die zacht maakt en die sterkt,

die soms ontwricht,
maar ook ruimte geeft om verder te gaan.

Nog altijd zijn velen van ons, God, prooi van angst,
zorgen, onzekerheid, woede en zelfs haat.
We zien dat, verder weg, in vernietigende oorlogen,
dichterbij in onze eigen samenleving,
en we herkennen het in ons eigen hart.
Wij bidden om plekken in onze wereld waar uw liefde mag werken.

Daarom roepen wij u aan,
de eeuwen door, tot hier in deze viering:

Aansluitend *solozang*:

Kom o Geest des Heren kom / Veni Sanctus Spiritus
tekst: Stephan Langdon, vert.: J. W. Schulte Nordholt

1. Kom o Geest des Heren kom
uit het hemels heiligdom,
waar Gij staat voor Gods gezicht.
Kom der armen troost, daal neer,
kom en schenk uw gaven, Heer,
kom wees in de harten licht.
2. Kom o Trooster, Heilige Geest,
zachtheid die de ziel geneest,
kom verkwikking zoet en mild.
Kom o vrede in de strijd,
lafenis voor 't hart dat lijdt,
rust die alle onrust stilt.
3. Licht dat vol van zegen is,
schijn in onze duisternis,
neem de harten voor U in.
Zonder uw geheime gloed
is er in de mens geen goed,
is de ziel niet rein van zin.
4. Was wat vuil is en onrein,
overstroom ons dor domein,
heel de ziel die is gewond,
maak weer zacht wat is verstard,
koester het verkilde hart,
leid wie zelf de weg niet vond.
5. Geef uw gaven zeventvoud
ieder die op U vertrouwt,

zich geheel op U verlaat.
Sta ons met uw liefde bij,
dat ons einde zalig zij,
geef ons vreugd die niet vergaat.

De kinderen komen terug uit hun viering

Collecte

De collecte is voor de stichting SKIN, de samenwerkende (migranten) Kerken in Nederland.

Binnendragen van Brood en Wijn

Tafellied

Neemt en eet met elkaar,
leeft van het oergebaar,
deelt tesamen brood en wijn,
heelt de onmacht en pijn.

Neemt en drinkt met elkaar
wordt als bedelaar
levend met een open hand
die geluk om niet ontvangt.

Komt, vernieuwt het verbond
stemt in met hart en mond
dankt de God die leven doet
ons tot liefde samenroept.

Nodiging en vredeswens

Goede God,
wij danken U om uw heilige Geest
in wie U deze boeiende wereld hebt geschapen,
Wij danken U om dit vuur van liefde
dat ons menselijk bestaan doordringt en warmte geeft.

Uit U is ook het mooiste wonder van uw schepping geboren:
Jezus, uw Zoon en onze Broeder.
Sindsdien is zijn kracht niet meer te stuiten.
Hij is de ziel van allen die ontvankelijk zijn.
Zijn Geest werkt ook in onze tijd en waait waar Hij wil.

Daarom keren wij steeds opnieuw terug
naar zijn woord en voorbeeld,
zijn tederheid en vergevingsgezindheid.
Hij werkte bevrijdend voor allen die Hem mochten ontmoeten.

Wij gedenken U in uw drievuldigheid,
met dit brood, dat wij rondreiken en delen in de geest van uw liefde.
en met deze wijn, die ons als een levende vreugde omringd.

Houd ons open en ontvankelijk.
Dat wij overal het goede doen groeien
vanuit een hart vol van uw vrede.

Wensen we elkaar deze vrede,
Vredegroet – Vrede voor jou

Delen van Brood en Wijn

Ondertussen zingen we: Veni Creator Spiritus

Wegdragen van Brood en Wijn

Mededelingen

(tijdens de mededelingen worden de deuren van de kerk wijd open gezet)

De bloemen van vandaag zijn voor: ...
Wie zou ze willen brengen?

...

Laten we dan nu gaan staan.

Slottekst

Wij zetten de deuren van deze kerk wagenwijd open,
opdat de geest kan waaien!
Zo openen wij ook de deuren van ons hart,
opdat licht en warmte kunnen binnenstromen
en liefde naar buiten.

God legt zijn vlam in ons hart,
als een kriebel in ons binnenste
om 'ja' te zeggen op het leven;
om zacht te zijn en open te gaan,
om te dansen met de levende God.

Slotlied

Wie door de Geest is aangerakt
begint opnieuw te leven
en geeft dit door,
een lopend vuur,
een lichtend spoor trekt door de wereld,
zet de mens in vuur en vlam,
verenigt tot gemeenschap.

Z. O. Z.

Een lange optocht door de tijd
op weg en werkend aan een rijk
van volmaakte vreugde.

* * * * *

Deze viering is voorbereid door Nelleke van Vliet en Andrieske Hoeksema